

► Giacomo Casanova: Histoire de ma vie / Historie mého života

Předtím, než zakončím tuto druhou část druhého svazku, chtěl bych čtenáře zpravit o významné návštěvě, kterou učinil pruský král císaři (Josefovi II.) v Uničově na Moravě dne 3. září (1770), aby mu oplatil návštěvu, kterou mu tento učinil předchozího roku v Nise ve Slezsku, o níž jsme už mluvili. Císař, obklopený skvělým dvorem, očekával Fridricha, tak jako jej ten přijal v Nise, ale s tím rozdílem, že císař, aby uchoval svoje inkognito, cestoval sám, zatímco král byl doprovázen pruským korunním princem a mnoha dalšími generály a knížaty. [...]

Kdo by chtěl tvrdit, že tyto návštěvy jsou docela prosté a že pocházejí z nevinné snahy císaře poznat krále, svého proslulého nepřítele, znal by špatně ducha panovníků. Když ti cestují, aby navštívili své sousedy, pak je to proto, že si chtějí povědět věci, o nichž nechtějí, aby o nich věděl i sám vzduch dřív, než je to vhodné, ba ani jejich nejdůvěrnější ministři. Říká se, že v dvouhodinovém rozhovoru se dva králové mohou dohodnout o záležitosti, která by jinak trvala déle než rok, kdyby o ní jednali ministři, jimž ostatně nedůvěřují a před nimiž skrývají někdy své myšlenky. Říká se také, že pan Stanislav Poniatowski, dnešní král polský, měl jako mladík s moskevskou velkokněžnou, dnešní carevnou, rozhovor, který ho vynesl na trůn, a že ujistil velkou paní o tom, že poskytuje záruku pro podnik, o kterém přemýšlela. Rozhovory, které měl císař s Fridrichem, a cesta prince Jindřicha, bratra Fridrichova, do Petrohradu rozhodly o osudu Polska, podobě jako rozhovor, který měl dnešní král švédský se zesnulým králem francouzským; přinesl onomu panovníkovi moc, která obvykle přísluší králi. Jestliže by mohlo být pět panovníků, kteří dnes vládou v Evropě, jenom měsíc spolu na stejném místě, uzavřených v nějakém neproniknutelném kabinetu, nerozešli by se jistě dříve, než by se dohodli o osudu a konci všech ostatních evropských vladařů. Pak by oněch pět panovníků válčilo mezi sebou. Válka byla, je a vždycky bude. Ta, již lidé, kteří se dívají na povrch věcí, říkají mír, nezdá se být hledači pravdy ničím jiným než ubohým příměřím, které slouží jenom k tomu, aby se lépe připravila jeho matka, válka, ničitelka veškerenstva, oddaná pomocnice ctižádostí.

■ Otázky k textu:

1. Ověřovací

- a) O setkání kterých dvou panovníků Casanova v úryvku pojednává?
- b) Co bylo hlavním důvodem setkání obou panovníků?

2. Faktografické

- a) Jaké války mezi habsburskou monarchií a Pruskem předcházely setkání obou monarchů a o co v nich šlo?
- b) Které země Casanova během svého života navštívil?

3. Historické myšlení

- a) Proč se podle Casanovy panovníci navzájem navštěvují?
- b) Jak Casanova uvažuje o vztahu mezi mírem a válkou?

■ Vazba na rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání:

RVP ZV: vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti